

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Кафедра Туристичного, готельного та ресторанного бізнесу
(найменування кафедри)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курортна справа

(назва навчальної дисципліни)

Освітня програма: Готельно-ресторанна справа
(назва освітньої програми)

Спеціальність: 241 Готельно-ресторанна справа
(найменування спеціальності)

Галузь знань: 24 Сфера обслуговування
(найменування галузі знань)

Ступінь вищої освіти: Перший (бакалаврський) рівень
(назва ступеня вищої освіти)

Затверджено на засіданні кафедри
Туристичного, готельного та
ресторанного бізнесу
(найменування кафедри)

Протокол № 1 від 14.08.08 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	ППН 04 Курортна справа Нормативна частина Цикл професійної підготовки
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Викладач	Кукліна Т.С., к.е.н., доцент, доцент кафедри ТГРБ
Контактна інформація викладача	7698403, телефон викладача, 0509653932 E-mail викладача kuklinatatyana@gmail.com
Час і місце проведення навчальної дисципліни	згідно до розкладу занять - https://zp.edu.ua/node/7904 дистанційне навчання - https://moodle.zp.edu.ua/
Обсяг дисципліни	Кількість годин - 120, кредитів - 4 кредити ЕКТС, розподіл годин: лекції - 14, практичні - 30, самостійна робота - 69, індивідуальні заняття - 7, вид контролю - залік
Консультації	<i>Згідно з графіком консультацій</i>
2. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни	
Пререквізити навчальної дисципліни.	
<p>Дисципліни: базовий шкільний курс географії.</p> <p>Тем: Атмосфера. Фізико-географічна характеристика Європи. Фізико-географічна характеристика Азії. Фізико-географічна характеристика Африки. Фізико-географічна характеристика Північної Америки. Фізико-географічна характеристика Південної Америки. Фізико-географічна характеристика Австралії. Предмет фізичної географії України. Дослідження території України. Географічне положення, кордони України. Рельєф України. Клімат України. Внутрішні води України. Чорне та Азовське моря. Ґрунти та земельні ресурси України. Рослинний світ території України. Тваринний світ території України. Природні комплекси України. Фізико-географічне районування України. Несприятливі фізико-географічні процеси і явища на території України. Природно-заповідний фонд України. Природоохоронна діяльність в Україні</p>	
Постреквізити навчальної дисципліни:	
<p>Здобуті здобувачем вищої освіти знання при вивченні дисципліни «Курортна справа» є обов'язковими для таких складових подальшого навчання:</p> <p>- Організація рекреаційних послуг</p>	
3. Характеристика навчальної дисципліни	
<p>Широке використання природних фізичних факторів для зміцнення здоров'я людини - найважливіша медико-біологічна і соціальна проблема. Для успішного її рішення необхідні знання, що стосуються фізико-хімічних особливостей різних типів мінеральних вод, лікувальної грязі і клімату, а також теоретичні уявлення про механізм їх лікувальної дії на організм. Курортна справа безсумнівно займає значне місце в системі лікувально-профілактичних заходів при найрізноманітніших видах порушення здоров'я, сприяє відновленню організму людини на відпочинку.</p>	
Загальні компетенції:	
<ul style="list-style-type: none"> - Здатність до застосування загальнонаукових та фундаментальних знань, розуміння предметної області і професії - Здатність підтримувати загальний рівень фізичної активності й здоров'я для ведення активної соціальної та професійної діяльності - Здатність до організації, планування та ведення бухгалтерського обліку; організації аудиту на підприємстві 	
Спеціальні компетенції:	
<ul style="list-style-type: none"> - Здатність використовувати на практиці основи діючого законодавства в сфері готельного 	

та ресторанного бізнесу та відстежувати зміни.

– Здатність формувати та реалізовувати ефективні зовнішні та внутрішні комунікації на підприємствах сфери гостинності, навички взаємодії.

– Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання готельних та ресторанних послуг для різних сегментів споживачів

Результати навчання:

– Аналізувати сучасні тенденції розвитку індустрії гостинності та рекреаційного господарства.

– Організовувати процес обслуговування споживачів готельних та ресторанних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки

– Визначати та формувати організаційну структуру підрозділів, координувати їх діяльність, визначати їх завдання та штатний розклад, вимоги до кваліфікації персоналу

4. Мета вивчення навчальної дисципліни

сформувані у студентів знання з основ курортології відповідно до потреб професійної діяльності фахівця з готельно-ресторанної справи, підготувати до професійної діяльності в умовах санаторно-курортного закладу, в мультидисциплінарній команді фахівців.

5. Завдання вивчення дисципліни

Методичні – викласти теоретичні основи та методологічні особливості застосування системного підходу у вивченні соціофізіологічних механізмів адаптації організму людини до рекреаційно-кліматичних факторів.

Пізнавальні – сформувані уявлення про сучасний стан розвитку курортології. Викласти основи теорії антропоecологічної експертизи, прогнозування, нормування якості і таксонування територій курортно-лікувального застосування. Виокремити кліматотерапевтичні зони в навколишньому середовищі. Надати характеристику курортних закладів.

Практичні – ознайомити студентів із сучасними методами клімато-курортної експертизи і системою оздоровчих дій в умовах курортних закладів.

6. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Організація курортної справи

Тема 1. Зародження і розвиток курортів в світі

Перші згадки про курорти. Історія курортів світу. Розвиток курортів в Україні. Роль природно-лікувальних факторів у розвитку курортів. Основні біометеорологічні фактори. Методи кліматотерапії. Роль фізкультурно-оздоровчих факторів.

Тема 2. Організація санаторно-курортної справи

Класифікація курортів. Інноваційні типи курортів. Організація санаторно-курортного обслуговування. Принципи планування санаторно-курортної діяльності в Україні. Державне регулювання курортно-рекреаційної діяльності в Україні. Організація служби охорони курортних і гідромінеральних ресурсів та контролю за їх складом. Методика і організація робіт по встановленню округів санітарної охорони. Організація дієтичного харчування.

Тема 3. Санаторно-курортне господарство Європи

Сучасний стан курортного господарства Європи. Бальнеологічні курорти Європи. Кліматичні курорти Європи. Історія західноєвропейських мінеральних курортів.

Змістовий модуль 2. Курорти та їх економічний ракурс

Тема 4. Курорти Азії

Курортне господарство Азії. Бальнеологічні курорти Азії. Кліматокумисолікувальні курорти. Приморські курорти. Найдорожчі курорти світу.

Тема 5. Курорти Північної, Південної Америки, Африки, Австралії та Океанії

Загальна характеристика курортного господарства країн Америки, Африки, Австралії та Океанії. Курортне господарство країн Америки. Курорти Африки. Курорти Австралії та Океанії.

Тема 6. Курортний комплекс України

Характерника курортного комплексу України. Територіальна структура курортного комплексу України. Курортна система України. Функціональна структура рекреаційної системи Південного Криму. Рекреаційна система Карпатського регіону.

Тема 7. Економічна ефективність функціонування курортів

Соціальні фактори розвитку санаторно-курортної галузі. Оцінка факторів ризику та невизначеності в санаторно-курортній діяльності.

7. План вивчення навчальної дисципліни			
№ тижня	Назва теми	Форми організації навчання	Кількість годин
1.	Зародження і розвиток курортів в світі	Лекція	2
1	Зародження і розвиток курортів в світі	практичне	2
2	Зародження і розвиток курортів в світі	практичне	2
3	Організація санаторно-курортної справи	Лекція	2
3	Організація санаторно-курортної справи	практичне	2
4	Організація санаторно-курортної справи	практичне	2
5	Санаторно-курортне господарство Європи	Лекція	2
5	Санаторно-курортне господарство Європи	практичне	2
6	Санаторно-курортне господарство Європи	практичне	2
7	Курорти Азії	Лекція	2
7	Курорти Азії	практичне	2
8	Курорти Азії	Практичне рк	2
9	Курорти Північної, Південної Америки, Африки, Австралії та Океанії	Лекція	2
9	Курорти Північної, Південної Америки, Африки, Австралії та Океанії	практичне	2
10	Курорти Північної, Південної Америки, Африки, Австралії та Океанії	практичне	2
11	Курортний комплекс України	лекція	2
11	Курортний комплекс України	практичне	2
12	Курортний комплекс України	практичне	2
13	Економічна ефективність функціонування курортів	лекція	2
13	Економічна ефективність функціонування курортів	практичне	2
14	Економічна ефективність функціонування курортів	практичне	2
15	Економічна ефективність функціонування курортів	практичне	2
15	Підсумковий модульний контроль	пк залік	2

8. Самостійна робота

Зміст самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

1. Поглиблене вивчення питань тем за методичними вказівками викладача.
2. Систематичне опрацювання лекційного матеріалу, запропонованої базової та допоміжної літератури з питань курсу.
3. Систематична підготовка до семінарських занять відповідно до запропонованих планів їх проведення (переліку питань).
4. Самостійна підготовка до модульного контролю та заліку.

У процесі підготовки за темами (питаннями) курсу, що віднесені для самостійного опрацювання, студентам слід звернути особливу увагу на засвоєння зазначених ключових понять та термінів. Обов'язковим вважається ведення студентами робочого конспекту, який повинен містити розгорнутий або тезисний огляд питань, що віднесені для самостійного опрацювання, а також визначення ключових понять і термінів. У процесі вивчення курсу для поточного контролю самостійної роботи студентів денної форми навчання та якості засвоєння ними матеріалу викладач використовує:

- опитування студентів під час семінарських занять, перевірку робочих конспектів;
- залучення студентів до дискусії з теми семінарського заняття з наступною оцінкою ініціативи та здатності до аналізу дискусійних питань;
- проведення поточних контрольних робіт, тестування та модульного контролю.

Самостійна робота студентів передбачає самостійне вивчення окремих питань тем за методичними вказівками викладача. Студент повинен опрацювати необхідний обсяг навчальної

літератури та нормативно-правових актів. У ході засвоєння програми курсу, під час підготовки до заліку, студентам рекомендується звертатись до першоджерел (міжнародних нормативно-правових актів, Конституції України, законів, наказів, інструкцій міністерств та інших нормативно-правових документів) і до монографічної літератури, в якій висвітлено основні погляди на відповідні проблеми, наводяться та аналізуються нормативно-правові акти.

Студенти мають змогу завантажити свої напрацювання в систему дистанційного навчання (moodle) НУ «Запорізька політехніка» (<https://moodle.zp.edu.ua/>).

Питання	Діяльність студентів	Термін виконання
Тема 1. Зародження і розвиток курортів в світі		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Історичні аспекти курортної справи і курортології. 2. Розвиток курортної справи. 3. Перші згадки про курорти. 4. Історія курортів світу. 5. Розвиток курортів в Україні. 6. Роль природно-лікувальних факторів у розвитку курортів. 7. Основні біометеорологічні фактори. 8. Методи кліматотерапії. 9. Роль фізкультурно-оздоровчих факторів. 	Конспект теми, реферат, усна доповідь	Лютий 8 годин
Тема 2. Організація санаторно-курортної справи		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Наведіть приклади курортів за основним лікувальним чинником. 2. Назвіть основні пункти Закону України "Про курорти". 3. Наведіть приклади багатопільових туристичних центрів світу. 4. Охарактеризуйте три головні функціональні класи курортів. 5. Геопросторові критерії типології курортів. 6. Типологія курортів за соціальними характеристиками і за віком споживачів. 7. Типологія за географічними ринками. 8. Типологія за рекреаційно-продуктною спеціалізацією. 9. Поясніть виникнення терміну SPA. 10. Охарактеризуйте поняття Hotel SPA. 11. Які основні SPA-процедури поліфункціонального SPA-курорту? 12. Охарактеризуйте концепцію організації wellness-дозвілля. 13. Охарактеризуйте SPA-курорти України (м. Львів). 14. Структурі українських санаторіїв за медичним профілем. 15. Структура організаційно-правових форм, передбачених законодавством України. 16. Узагальнена класифікація санаторно-курортних підприємств за різними ознаками. 17. Санаторно-курортне лікування. 18. Що входить в структуру Держтуризмкурорту України. 19. Основні завдання Держтуризмкурорту України. 20. Основні моменти програми розвитку санаторно-курортної галузі. 21. Ідея курортно-рекреаційних кластерів. 22. Географія санаторно-курортних закладів України. 23. Державне регулювання курортно-рекреаційної діяльності в Україні. 	Опрацювати ЗУ «Про курорти». Законспектувати основні положення. Зробити глосарій. Зробити презентацію та доповідь за темами 10, 11, 21, 22, 27, 28, 29	Лютий – березень 8 годин

<p>24. Організація служби охорони курортних і гідромінеральних ресурсів та контролю за їх складом.</p> <p>25. Система стандартів з охорони курортних ресурсів.</p> <p>26. Організація дієтичного харчування.</p> <p>27. Характеристика основних дієт.</p> <p>28. Штучне лікувальне харчування.</p> <p>29. Дієтичне харчування за кордоном.</p>		
Тема 3. Санаторно-курортне господарство Європи		
<p>1. Основні особливості санаторно-курортного господарства.</p> <p>2. Охарактеризуйте карту курортів світу.</p> <p>3. Бальнеологічні курорти Чехії, Угорщини, Румунії.</p> <p>4. Бальнеологічні курорти Німеччини, Австрії, Швейцарії.</p> <p>5. Бальнеологічні курорти Росії, Франції, Сербії.</p> <p>6. Бальнеологічні курорти Словенії, Болгарії, Польщі.</p> <p>7. Бальнеологічні курорти Литви, Греції.</p> <p>8. Кліматичні курорти Іспанії, Італії.</p> <p>9. Кліматичні курорти Греції, Франції, Монако.</p> <p>10. Кліматичні курорти Хорватія, Болгарія, Румунія.</p> <p>11. Кліматичні курорти Португалія, Велика Британія, Ірландія.</p> <p>12. Кліматичні курорти Бельгії та Норвегії.</p> <p>13. Кліматичні курорти Німеччини, Польщі, Фінляндії.</p> <p>14. Гірськокліматичні курорти Альп.</p> <p>15. Гірськокліматичні курорти Франції.</p> <p>16. Гірськокліматичні курорти Карпат.</p> <p>17. Історія західноєвропейських мінеральних курортів.</p>	<p>Повторення та обговорення теоретичного матеріалу з даної теми.</p> <p>Доповідь на обрану тему.</p>	<p>Березень</p> <p>8 годин</p>
Тема 4. Курорти Азії		
<p>1. Бальнеологічні курорти Росії.</p> <p>2. Бальнеологічні курорти Грузії.</p> <p>3. Бальнеологічні курорти Азербайджану та Вірменії.</p> <p>4. Бальнеологічні курорти Ізраїлю.</p> <p>5. Бальнеологічні курорти Туреччини, Японії, Казахстану.</p> <p>6. Кліматокумисолікувальні курорти.</p> <p>7. Приморські курорти Туреччини.</p> <p>8. Приморські курорти Кіпру та Ізраїлю.</p> <p>9. Приморські курорти Аравійського півострова.</p> <p>10. Приморські курорти Індії, Китаю, В'єтнаму, Філіпін, Шрі-Ланки.</p> <p>11. Приморські курорти Росії.</p> <p>12. Найдорожчі курорти світу.</p>	<p>Повторення та обговорення теоретичного матеріалу з даної теми.</p> <p>Доповідь на обрану тему.</p>	<p>Квітень</p> <p>8 годин</p>
Тема 5. Курорти Північної, Південної Америки, Африки, Австралії та Океанії		
<p>1. Курортне господарство країн Америки.</p> <p>2. Бальнеологічні курорти США.</p> <p>3. Кліматичні умови США.</p> <p>4. Курорти Канади.</p> <p>5. Курорти Аргентини та Бразилії.</p> <p>6. Курортне господарство Північної Африки.</p> <p>7. Курортне господарство Південної Африки.</p> <p>8. Курортне господарство Австралії та Океанії.</p>	<p>Повторення та обговорення теоретичного матеріалу з даної теми.</p> <p>Доповідь на обрану тему.</p>	<p>Квітень</p> <p>10 годин</p>
Тема 6. Курортний комплекс України		
<p>1. Мінеральні води основних бальнеологічних груп.</p> <p>2. Розподіл лікувальних грязей.</p> <p>3. Охарактеризуйте карту курортів України.</p> <p>4. Рекреаційні райони та регіони.</p> <p>5. Курортні ресурси Криму.</p>	<p>Конспект теми, реферат, усна доповідь</p>	<p>Травень</p> <p>10 годин</p>

6. Курортні ресурси Одещини. 7. Курортні особливості Азовського узбережжя. 8. Рекреаційна система Карпатського регіону.		
Тема 7. Економічна ефективність функціонування курортів		
1. Розподіл захворювань населення окремих вікових груп за класами хвороб за 2017, 2018, 2019, 2020 р. 2. Дані статистики по санаторно-курортним та оздоровчим закладам. 3. Внутрішні фактори ризику 4. Характеристика зовнішньої середовища СКО. 5. Оцінка факторів ризику в галузі СКО. 6. Робота підприємств курортного значення під час пандемій.	1. Повторення теоретичного матеріалу з даної теми. 2. Короткий глосарій з тематики занотувати або демонструвати при відповідях знання термінів. 3. Рішення задач	Травень 17 годин

Консультативна допомога студенту надається у таких формах:

- особиста зустріч викладача і студента за графіком консультацій <https://zp.edu.ua/node/7904> (не менш ніж 2 рази по 2 години на тиждень або за попередньою домовленістю);
  - відеоконференція на платформі zoom (особиста або колективна) - ідентифікатор 884-981-5242 (один раз на 2 тижні);
  - листування за допомогою електронної пошти kyklinatatyana@gmail.com (у форматі 24/7 кожного дня);
  - відеозустріч, аудіоспілкування або повідомлення у сервісі Viber (за графіком консультацій викладача);
- спілкування по телефону (з 10.00 до 12.00 кожен день крім вихідних та святкових днів).

9. Система та критерії оцінювання курсу

Згідно з діючою в університеті системою комплексної діагностики знань студентів, з метою стимулювання планомірної та систематичної навчальної роботи, оцінка знань студентів здійснюється за 100-бальною системою.

Кожен змістовний модуль оцінюється за 100-бальною системою. Отримані за кожен змістовний модуль бали підсумовуються та діляться на 2.

Форми контролю знань студентів:

- поточний;
- модульний;
- підсумковий (залік).

Оцінювання знань студентів в університеті здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС –А, В, С, D, E, FX, F). Поточний контроль знань студентів протягом одного семестру включає оцінку за роботу на лекційних, лабораторних, практичних або семінарських заняттях та самостійну роботу.

КРИТЕРІЇ ПОТОЧНОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ.

Ведення опорного конспекту лекції:

Опорний конспект лекції (ОКЛ) – вид навчально-методичного посібника, в якому у стислому і системному вигляді викладений основний теоретичний матеріал у формі основних понять і положень, що структурно й логічно пов'язані між собою. Дані поняття та положення є лише опорними сигналами, вони вимагають пояснень і визначень, що мають записати студенти під час лекції. Його ведення сприяє системному і глибокому засвоєнню навчального матеріалу, дозволяє простежити структурні зв'язки між різними поняттями, положеннями, концепціями, проблемами теоріями тощо. Кожний студент повинен мати ОКЛ на лекціях і вести в ньому записи власноруч. Під час аудиторної роботи з ОКЛ студенти записують основні тези лекції та пояснення викладача у визначеному в конспекті полі.

Відвідування студентом лекції та її наявність в ОКЛ з дисципліни «Курортна справа» дає студенту **3 бали** в кожному змістовному модулі.

Робота на практичних заняттях:

Під час практичних занять студенти усно доповідають на питання. Активна робота студента на занятті оцінюється в 6 балів.

Критерії оцінки на практичному занятті

Бали	Критерії оцінки
6	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів або письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, активний, часто виступає і часто задає питання; активно, дуже добре працює в парі/групі/команді.
5	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів або письмових відповідей, розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, активний, часто виступає і часто задає питання.
4	Володіє навчальним матеріалом, виконує більшість завдань практичних занять і домашньої/самостійної роботи іноді виступає і задає питання; добре працює в парі/групі/команді.
3	Частково володіє навчальним матеріалом, іноді виконує завдання практичних занять; іноколи виступає і задає питання; не дуже добре працює в парі/групі/команді.
2	Не володіє навчальним матеріалом, іноді виконує завдання практичних занять; іноколи виступає і задає питання; не дуже добре працює в парі/групі/команді.
1	Зовсім не виконує завдання практичних занять, іноколи виступає і задає питання; не дуже добре працює в парі/групі/команді.

Якщо студент опосередньо відвідував практичне заняття, але брав участь в обговоренні тем, він має змогу отримати додаткові бали за:

А) Доповнення виступу:

2 бали – отримують студенти, які глибоко володіють матеріалом, чітко визначили його зміст; зробили глибокий системний аналіз змісту виступу, виявили нові ідеї та положення, що не були розглянуті, але суттєво впливають на зміст доповіді, надали власні аргументи щодо основних положень даної теми.

1 бал отримують студенти, які виклали матеріал з обговорюваної теми, що доповнює зміст виступу, поглиблює знання з цієї теми та висловили власну думку.

Б) Суттєві запитання до доповідачів:

2 бали отримують студенти, які своїм запитанням до виступаючого суттєво і конструктивно можуть доповнити хід обговорення теми.

1 бал отримують студенти, які у своєму запитанні до виступаючого вимагають додаткової інформації з ключових проблем теми, що розглядається.

Самостійна робота студентів

Виконання індивідуального завдання можливе у вигляді реферату або усної доповіді на практичному занятті. Така форма надає студенту можливість отримати максимум **35** додаткових балів в 1 модулі та **14** балів в другому модулі.

Критерії оцінки індивідуального завдання:

1 модуль	2 модуль	Критерії оцінки
35-30	14-11	В повному обсязі володіє матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.
29-24	10-8	Достатньо повно володіє матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів, в основному розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

23-18	7-5	В цілому володіє матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.
17-12	4-2	Не в повному обсязі володіє матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, допускаючи при цьому суттєві неточності.
12-0	1-0	Частково володіє матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів, допускаючи при цьому суттєві помилки.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ знань студентів здійснюється через проведення аудиторних письмових контрольних робіт (тестів). В структурі навчання виділяють 2 змістовних модулі. Тобто студенти двічі за семестр складає модульний контроль та має можливість набрати максимум 20 балів з кожного. Правильна відповідь оцінюється в **1 бал**.

Студент, який з різних обставин не отримав необхідної кількості балів з будь-якої теми, має можливість самостійно її підготувати і пройти індивідуальний поточний контроль знань з цієї теми або виконати індивідуальні завдання, що пропонуються в робочій програмі.

ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ знань студентів означає поступове накопичення балів від одного поточного модульного контролю до іншого в кінцевому рахунку отримання загального підсумкового балу.

Зведена таблиця набору балів за семестр

1 модуль (максимум балів)		2 модуль (максимум балів)	
Лекції	9 (3 лекції*3 бали)	Лекції	12 (4 лекції*3 бали)
Практичні	36 (6 лаб.зан*6 бали)	Практичні	54 (9 лаб.зан*6 бали)
Самостійна робота/ІДЗ	35	Самостійна робота/ІДЗ	14
Контрольна робота	20	Контрольна робота	20
Всього	100	Всього	100

Якщо студент з будь-якої поважної причини не виконав умов набору балів за період вивчення, він має змогу під час заліково-екзаменаційної сесії прийти на залік і скласти усно мінімум 2 питання за переліком та виконати тести.

КРИТЕРІЙ ОЦІНКИ НА ЗАЛІКУ:

1. Два питання потребують змістовної відповіді, кожна з них розкриває сутність того чи іншого поняття або теоретичного положення (оцінюється від 0 до 30 балів за кожне питання).

30-27 балів отримують студенти, які повністю розкрили сутність поняття, дали його чітке визначення або проаналізували і зробили висновок з конкретного теоретичного положення.

26-23 балів отримують студенти, які правильно, але не повністю дали визначення поняття або поверхово проаналізували і зробили висновок з теоретичного положення.

22-18 балів отримують студенти, які правильно, але лише частково визначили те чи інше поняття або частково проаналізували і зробили висновок з теоретичного положення.

17-0 балів отримують студенти, які частково і поверхово визначили те чи інше поняття або сформулювали висновок з теоретичного положення, допустивши неточності та помилки.

2. Правильна відповідь на **4 тестових питання** оцінюється в **10 балів** кожна.

Сума балів, накопичених здобувачем вищої освіти за виконання всіх видів поточних навчальних завдань (робіт) на практичних (семінарських) заняттях та на підсумковому модульному контролі, свідчить про **ступінь оволодіння ним програмою навчальної дисципліни** на конкретному етапі її вивчення. Протягом семестру студенти можуть набрати від 0 до 100 балів, що переводяться у національну шкалу оцінювання і відповідно у шкалу ЄКТС. Кількість балів відповідає певному рівню засвоєння дисципліни:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	визначення
		для заліку	
90 – 100	A	зараховано	відмінно - Повно та ґрунтовно засвоїв всі теми навчальної програми вміє вільно та самостійно викласти зміст всіх питань програми навчальної дисципліни, розуміє її значення для своєї професійної підготовки, повністю виконав усі завдання кожної теми та поточного модульного контролю в цілому.
85-89	B		дуже добре - Недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв окремі питання робочої програми. Вміє самостійно викласти зміст основних питань програми навчальної дисципліни, виконав завдання кожної теми та модульного поточного контролю в цілому.
75-84	C		добре - Недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв деякі теми робочої програми, не вміє самостійно викласти зміст деяких питань програми навчальної дисципліни. Окремі завдання кожної теми та модульного поточного контролю в цілому виконав не повністю.
70-74	D		задовільно – Засвоїв лише окремі теми робочої програми. Не вміє вільно самостійно викласти зміст основних питань навчальної дисципліни, окремі завдання кожної теми модульного контролю не виконав.
60-69	E		достатньо - Засвоїв лише окремі питання навчальної програми. Не вміє достатньо самостійно викласти зміст більшості питань програми навчальної дисципліни. Виконав лише окремі завдання кожної теми та модульного контролю в цілому.
35-59	FX		не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	незадовільно – Не засвоїв навчальної програми, не вміє викласти зміст кожної теми навчальної дисципліни, не виконав модульного контролю.

10. Політика курсу

Для успішного проходження курсу та складання контрольних заходів необхідним є вивчення навчального матеріалу за кожною темою. Специфіка курсу здебільшого передбачає акцент на розумінні підходів і принципів, ніж запам’ятовування визначень. Кожен здобувач повинен ознайомитися і слідувати Положенню про академічну доброчесність Національного

університету «Запорізька політехніка», Статуту і Правил внутрішнього розпорядку Національного університету «Запорізька політехніка». Зокрема, для успішного засвоєння програмного матеріалу здобувач зобов'язаний:

- не запізнюватися на заняття;
- не пропускати заняття, а в разі хвороби надати довідку;
- самостійно вивчити матеріал пропущеного заняття;
- системно і регулярно працювати з навчальною і науковою літературою;
- конструктивно підтримувати зворотній зв'язок на всіх заняттях;
- брати активну участь у навчальному процесі;
- своєчасно і акуратно виконувати завдання для самостійної роботи;
- відключити мобільний телефон під час занять;
- бути терпимим і доброзичливим до однокурсників та викладачів;
- участь у контрольних заходах (поточний контроль, модульний контроль, контроль самостійної роботи; підсумковий контроль);
- будь-яке копіювання або відтворення результатів чужої праці, якщо тільки робота не має груповий формат, використання завантажених з Інтернету матеріалів кваліфікується як порушення норм і правил академічної доброчесності та передбачає притягнення винного до відповідальності, у порядку, визначеному чинним законодавством та Положенням про академічну доброчесність в Національному університеті «Запорізька політехніка».

Здобувач успішно навчається, якщо послідовно набирає кредити, необхідні для здобуття ступеня бакалавр. Для цього потрібно, щоб накопичувальний бал був не нижче, ніж 60 балів за даним курсом. Якщо накопичувальний бал нижче 60 балів, здобувач вважається неуспішним і може бути відрахований відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка» (у новій редакції)».